

รายงานการพัฒนางาน ตามข้อตกลงในการพัฒนางาน(ด้านที่ ๓ ส่วนที่ ๓) โครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประชากรที่มีคุณภาพนั้นจะต้องมีคุณสมบัติประการหนึ่งคือ ความสามารถในการคิด เพราะจะช่วยให้มีเหตุผล มีวิจารณญาณที่ถูกต้องเหมาะสม ได้รับการยกย่องจากสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ สังคมที่มีนักคิดมากๆ จะเป็นสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ทั้งด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การแพทย์ การค้า การศึกษาและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจจนได้รับการยกย่อง เป็นผู้นำในสังคม การพัฒนาการคิดของประชากรในชาตินั้นจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่สำคัญ คือ การศึกษา ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) ได้กำหนดการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงโดยพัฒนาหลักสูตร และปรับกระบวนการเรียน การสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านที่เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการการเรียนรู้ให้ หลากหลายทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และนันทนาการที่ครอบคลุมทั้งศิลปะ ดนตรี กีฬา วัฒนธรรม ศาสนา ประชาธิปไตย ความเป็นไทยและเรื่องอาเซียนศึกษา ให้มีความสำคัญกับการเรียนรู้ในห้องเรียนและ การเรียนรู้นอกห้องเรียน และสร้างนิสัยใฝ่รู้ มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น และต่อยอดสู่ความคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๔ : ๔๖) และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๙) การศึกษามี เป้าหมายให้นักเรียนเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและมีสมรรถนะทางวิชาชีพ ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ตลอดชีวิตสามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแนวหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดแนวนโยบาย ให้มีการจัดการศึกษาอาชีพหลักสูตรต่อยอด จากการศึกษาภาคบังคับเพื่อให้ผู้จบการศึกษาภาคบังคับที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ได้พัฒนาทักษะเพื่อการประกอบ อาชีพพร้อมทั้งสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาอาชีพ ทักษะชีวิต และการศึกษาเพื่อเป็นผู้ประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระ (<http://darapornmulta.igetweb.com/๒๕๕๖>.) นอกจากนี้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ได้กำหนดแนว ททางการจัดการศึกษาไว้ ในหมวด ๔ มาตรา ๒๔ ไว้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนให้สถานศึกษา และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,๒๕๔๕ : ๑๔) ขณะที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนไว้ในข้อ ๒ ผู้เรียนมีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต โดยเฉพาะสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม และจากมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มาตรฐานที่ ๑.๑ ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิต และครอบครัว (กระทรวงศึกษาธิการ, : ๕-๑๙) ประกอบด้วยโรงเรียนได้รับคัดเลือก ให้เข้าร่วมโครงการบ่มเพาะและพัฒนาอาชีพเชิงบูรณาการด้านอุตสาหกรรมอาหารและ บริการอาหาร โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สพฐ.ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อผลิตกำลังและแรงงานสำหรับภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นผลให้โรงเรียนต้องมีการทบทวนและปรับโครงสร้างหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนผู้รายงานได้ใช้รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง กระบวนการทำงานกลุ่ม กระบวนการทำงาน กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ จนเกิดทักษะ ในการทำงาน และได้ชิ้นงานที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในระดับชาติ ดังเช่น การส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะความสามารถของนักเรียน ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ ปีการศึกษา ๒๕๕๔-๒๕๕๕ นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ ระดับชาติ ทั้ง ๒ ปี และปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ได้รับรางวัล คือ เมนูอาหารที่ แปลก ใหม่ สร้างสรรค์จากอาหารไทยพื้นบ้านที่นักเรียนคุ้นเคย เป็นเมนูอาหารที่มีความประหยัดและอีกปัจจัยที่สำคัญคือ นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ใฝ่เรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อการคิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ และจากการทบทวนปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการงานอาชีพพบว่า ยังไม่มีเนื้อหาในเรื่องการคิดเมนูสร้างสรรค์ นักเรียนยังไม่ได้ฝึกคิดเมนูอาหารสร้างสรรค์อย่างจริงจัง

ด้วยสภาพและปัจจัยต่างๆที่กล่าวมา ผู้รายงานจึงได้จัดทำโครงการ พัฒนาเมนูสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องของการพัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ โดยการได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) และเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสคิดเมนูอาหารสร้างสรรค์ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง และมีรายได้จากเมนูอาหารสร้างสรรค์เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้กับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนตามแนวคิด ทฤษฎีอูต้า (AUTA) ที่ว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคนและสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ เกิดการตระหนักในความจริงของสิ่งต่างๆ (Actualization) คือ การรู้จักหรือตระหนักในตนเอง พอใจในตนเอง และพยายามใช้ตนเองให้เต็ม

ศักยภาพ รวมทั้งการเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่างๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การผลิตผลงานด้วยตนเอง และมีความคิดที่ยืดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบ ของชีวิตพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบของสังคม

เป้าหมายในการพัฒนา

๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ

- ๑.๑ นักเรียนที่เรียนในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๔ รายวิชาดังนี้
 - ๑.๑.๑ วิชา ง๒๑๑๐๑ งานอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๑-๑/๖, จำนวน ๑๘๙ คน
 - ๑.๑.๒ วิชา ง๒๐๒๒๓ ขนมไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๙ คน
 - ๑.๑.๓ วิชา ง๒๐๒๒๔ อาหารไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๘ คน
 - ๑.๑.๔ วิชา ง๓๐๒๒๒ เบเกอรี่๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๒๔ คน
 - ๑.๑.๕ นักเรียนกลุ่มสนใจ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๓๐ คน
- รวม ๒๕๐ คน

- ๑.๒ ได้ผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์จำนวน ๓๕ เมนู

๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- ๒.๑ นักเรียนสามารถผลิตผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ภายใต้เงื่อนไขได้ผลงานที่มีคุณภาพ
- ๒.๒ นักเรียนมีความรู้ เข้าใจ และใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ได้อย่างมีคุณภาพและสามารถจำหน่ายได้

ประเด็นในการพัฒนา

๑. ความคิดสร้างสรรค์
๒. การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการสร้างผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์
๓. การมีรายได้จากเมนูอาหารสร้างสรรค์

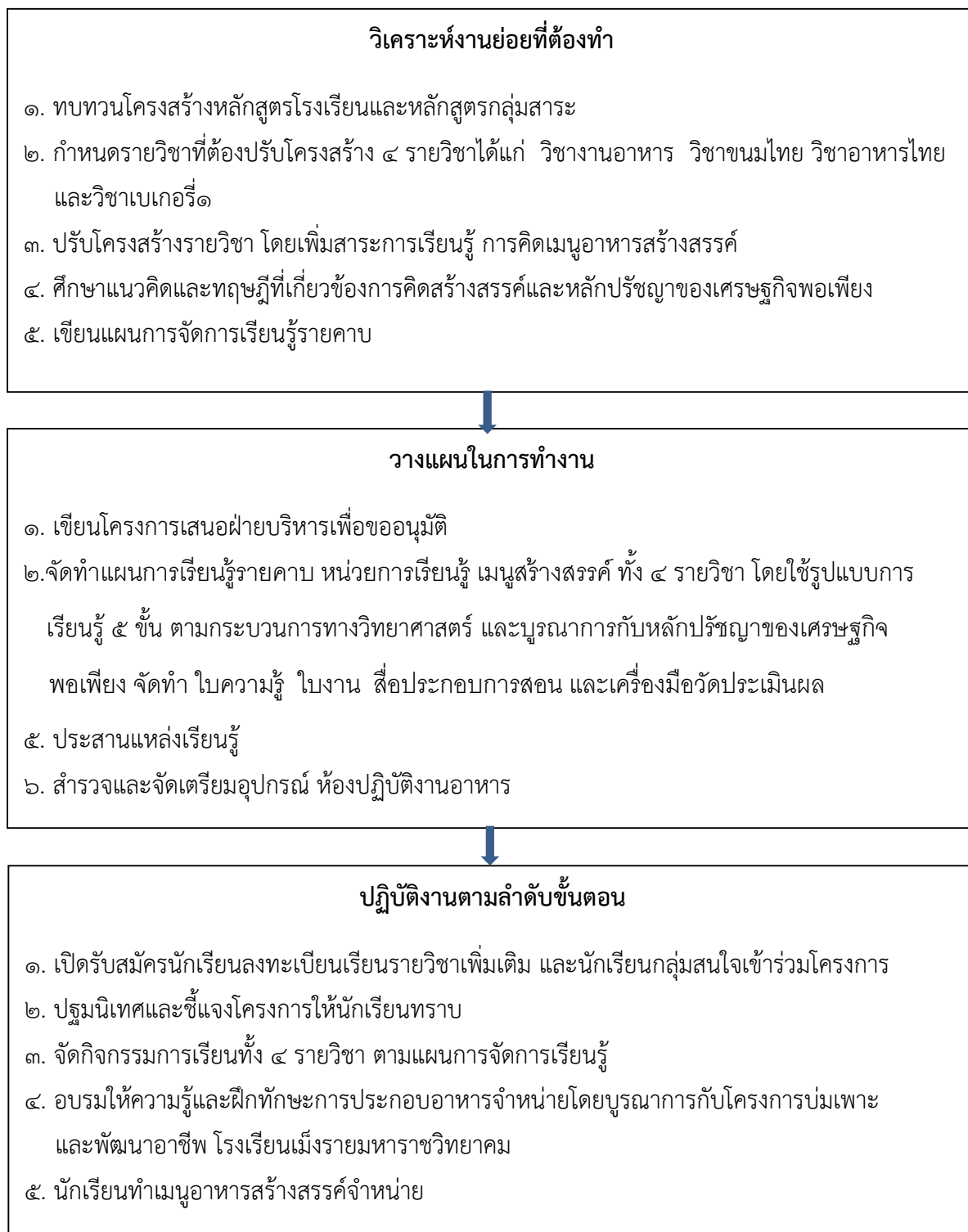
ประโยชน์ของโครงการ

๑. ได้ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย
๒. ได้ผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์
๓. ได้พัฒนา และปลูกฝังแนวคิดการคิดสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดในการพัฒนา

การดำเนินงานโครงการพัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้รายงานได้นำ ทักษะกระบวนการทำงาน มาใช้ในการดำเนินงานในครั้งนี้ ซึ่งมี ๔ ขั้นตอนได้แก่ การวิเคราะห์งาน การวางแผนในการทำงาน การปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน และการประเมินผลการทำงาน สรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ตามแผนภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

ประเมินผลการทำงาน

๑. ประเมินผลเมนูอาหารสร้างสรรค์
๒. ประเมินการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่าย
๓. ประเมินการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

เมนูอาหารสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานที่คิดประยุกต์ขึ้นใหม่ จากอาหารเมนูดั้งเดิม วิเคราะห์ ส่วนผสม ทดลองทำแล้ววิเคราะห์ผลงานอย่างละเอียดในเรื่องของ ลักษณะ สี สัน รสชาติ จากนั้นจึง เริ่มคิดประยุกต์ โดยการสำรวจวัสดุที่สามารถนำมาเพิ่ม หรือ แทนส่วนผสมเดิมที่มีความเหมาะสม โดย ต้องคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นจึงทดลองทำจนได้เมนูที่ดีที่สุด เป็นเมนูอาหาร สร้างสรรค์

เมนูดั้งเดิม หมายถึง อาหารที่นักเรียนสนใจ และเลือกสูตรจากแหล่งต่างๆ มาทดลองทำโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงใดๆ

คิดประยุกต์ หมายถึง การคิดหาวัสดุมาเพิ่ม หรือมาแทนวัสดุในเมนูดั้งเดิม

คิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถในการแตกความคิดจากสิ่งเดิมสู่ความคิดแปลกใหม่ไม่ซ้ำของเดิม

แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานโครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน ครั้งนี้ ผู้รายงานได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

จุดหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อ จบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ ๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มี วินัยและปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมี ทักษะ ชีวิต ๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย ๔. มีความรักชาติ มี จิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่รวมกัน ใน สังคมอย่างมีความสุข สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะ

ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้ ๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัด และลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม ๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม ๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

หมวด ๔ แนวการจัดการศึกษา

มาตรา ๒๔ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามต่อไปนี้

๑. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
๓. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
๔. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

๖. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๕ : ๑๒- ๑๔)

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและ

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เน้นกระบวนการทำงานและการจัดการอย่างเป็นระบบ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการออกแบบงาน และการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนนำเทคโนโลยีมาใช้และประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งการสร้าง พัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงกำหนดวิสัยทัศน์ การเรียนรู้ที่ยึดงาน และการแก้ปัญหาเป็นสำคัญบนพื้นฐานของการใช้หลักการและทฤษฎีเป็นหลักในการทำงานและการแก้ปัญหา งานที่นำไปฝึกเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกลุ่มนั้นเป็นงานเพื่อการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคมและงานเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่งงานทั้ง ๒ ประเภทนี้เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนตามกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีแล้ว ผู้เรียนจะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาให้มีคุณภาพและศีลธรรม การเรียนรู้จากการทำงาน และการแก้ปัญหาของกลุ่ม การงานอาชีพและเทคโนโลยี จึงเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ทักษะ และ ความดีที่หลอมรวมกันจนก่อเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบช่วงชั้น ๓ (ม.๑ - ๓)

มีทักษะการทำงานอาชีพสุจริต มีทักษะการจัดการ ทำงานอย่างเป็นระบบและมีกลยุทธ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้เหมาะสมกับงานและอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม สามารถคิด ออกแบบ สร้าง และพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ในการทำงาน ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่นในการทำงาน อดทน ใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี (กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๕ : ๓)

กระบวนการเรียนรู้

๑. กลวิธีการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลวิธีการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐาน การเรียนรู้ สำหรับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี แนวความคิดหลัก (Main Concept) ของกลวิธีการเรียนรู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

๑.๑ จัดการเรียนรู้ให้ครบองค์รวมของการพัฒนาตามศักยภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนต้องมีทั้ง ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

๑.๒ การจัดการเรียนรู้ต้องกำหนดเป็นงาน (Task) โดยแต่ละงานต้องเป็นไปตามโครงสร้าง การเรียนรู้ของกลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี ทั้ง ๗ หัวข้อ คือ

๑.๒.๑ ความหมายของงาน

๑.๒.๒ ความสำคัญและประโยชน์ของงาน

๑.๒.๓ มีทฤษฎีสนับสนุนหลักการของงาน

๑.๒.๔ วิธีการและขั้นตอนของการทำงาน

๑.๒.๕ กระบวนการทำงาน การจัดการ เทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทาง ในการประกอบอาชีพ

๑.๒.๖ การนำเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน การสร้าง และพัฒนา ผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ๆ

๑.๒.๗ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการทำงานและประกอบอาชีพ

ผู้สอนสามารถสอนแต่ละงานครบหรือไม่ครบทั้ง ๗ หัวข้อก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะงานแต่ทั้งนี้ จะต้องสอนครบทั้งมาตรฐานด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

๑.๓ การจัดการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถนำความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม

จริยธรรม และค่านิยม จากสาระภายในกลุ่มมาบูรณาการกันได้ หรือนำสาระจากกลุ่มวิชาอื่น มาบูรณาการ กับสาระของกลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยีก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการเรียนรู้ ต่างๆ เช่น กระบวนการทำงาน กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฯลฯ จนเกิดทักษะ ในการทำงาน และได้ชิ้นงาน พัฒนางานและวิธีการใหม่ๆ

๑.๔ จัดการเรียนรู้ได้ทั้งภายในชั้นเรียน นอกชั้นเรียน โดยจัดในสถานที่ปฏิบัติงาน แหล่ง วิทยาการสถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ ฯลฯ ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับสภาพ ความพร้อมของ สถานศึกษา ผู้เรียน และดุลพินิจของผู้สอน โดยคำนึงถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและ เทคโนโลยี

๑.๕ จัดการเรียนรู้โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการกำหนดงานที่มีความหมายกับผู้เรียน ซึ่งจะ ทำให้ผู้เรียน เห็นประโยชน์ ความสำคัญ เห็นคุณค่า ย่อมทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

๑.๖ จัดการเรียนรู้โดยผู้สอนต้องคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ ความพร้อมทางร่างกาย อุนิสัย สติปัญญา และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

๒. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนกลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงเสนอแนะรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ดังนี้

๒.๑ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๒.๒ การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า

๒.๓ การเรียนรู้จากประสบการณ์

๒.๔ การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ผู้สอนจะเริ่มต้นจากรูปแบบใดก่อนหลังก็ได้ และอาจจัดการเรียนรู้ให้ครบทั้ง ๔ รูปแบบ หรือไม่ครบทั้ง ๔ รูปแบบก็ได้ รายละเอียดของแต่ละรูปแบบมีดังนี้

การเรียนรู้จากการทำงานปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานจริงๆ มีขั้นตอนอย่างน้อย ๔ ขั้นตอน คือ

๑. ชั้นศึกษาและวิเคราะห์
๒. ชั้นวางแผน
๓. ชั้นปฏิบัติ
 - ๓.๑ ผู้สอนให้คำแนะนำ
 - ๓.๒ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ
 - ๓.๓ ผู้เรียนฝึกฝน
๔. ชั้นประเมิน/ปรับปรุง

การเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่สนใจจากแหล่งความรู้ต่างๆ จนสามารถสนองแรงจูงใจใฝ่รู้อของตนเอง ทั้งนี้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเรียบเรียงกระบวนการแสวงหาความรู้เสนอต่อผู้สอนและหรือกลุ่มผู้เรียน

การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ครูผู้สอนสร้างกิจกรรม โดยที่กิจกรรมนั้นอาจจะเชื่อมโยงกับสถานการณ์ของผู้เรียน หรือเป็นกิจกรรมใหม่ หรือเป็นประสบการณ์ในชีวิตประจำวันก็ได้
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจากข้อ ๑ โดยการอภิปรายการศึกษา กรณีตัวอย่างหรือการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ฯลฯ
๓. ผู้เรียนวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมว่าเกิดขึ้นจากสาเหตุอะไร
๔. สรุปผลที่เกิดขึ้นจากข้อ ๓ เพื่อนำไปสู่หลักการ/แนวคิดของสิ่งที่ได้เรียนรู้
๕. นำหลักการ/แนวคิดจากข้อ ๔ ไปใช้กับกิจกรรมใหม่ หรือกิจกรรมอื่นๆ หรือสถานการณ์ใหม่ต่อไป

อนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้สอนควรดำเนินการจัดการเรียน การสอนให้ครบทั้ง ๕ ขั้นตอน (ข้อ ๑ - ๕)

การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้มีการเลือกใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ ในการจัดการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ

นอกจาก ๔ รูปแบบการสอนที่เสนอไว้ในหลักสูตรนี้แล้ว ผู้รายงานได้สนใจศึกษารูปแบบการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอนตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ชั้นกำหนดปัญหาและทำความเข้าใจถึงปัญหา
๒. ชั้นแยกปัญหาและวางแผนแก้ปัญหา
๓. ชั้นลงมือแก้ปัญหาและเก็บข้อมูล
๔. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูลหรือรวบรวมความรู้เข้าด้วยกันและแสดงผล
๕. ชั้นสรุปและการนำไปใช้

และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเมนูสร้างสรรค์ในครั้งนี้นำมาคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้รายงานได้ใช้รูปแบบนี้ในการฝึกสอนนักเรียนเพื่อเข้าร่วมแข่งขันการทำอาหารในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับชาติ และผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ ของนักเรียน ได้รับรางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ ติดต่อกันทั้ง ๓ ปี ได้แก่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ และปี ๒๕๕๗ ได้รับรางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศ

โครงสร้างหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนเม็กรายมหาราชทยาคม

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชาพื้นฐาน

(ภาค ๑) วิชางานอาหาร	รหัส ง ๒๑๑๐๑	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
(ภาค ๒) วิชา งานบ้าน	รหัส ง ๒๑๑๐๒	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม

(ภาค ๑) วิชา งานอาชีพพื้นฐาน	รหัส ง๒๐๒๓๐	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
------------------------------	-------------	---------------------------------------

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

รายวิชาพื้นฐาน

(ภาค ๑) วิชาการงานอาชีพฯ ๓	รหัส ง ๒๒๑๐๑.	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
----------------------------	---------------	---------------------------------------

(ภาค ๒) วิชาการงานอาชีพฯ ๔	รหัส ง ๒๒๑๐๒	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
----------------------------	--------------	---------------------------------------

รายวิชาเพิ่มเติม

(ภาค ๑) วิชาขนมไทย	รหัส ง๒๐๒๓๓	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
วิชา การปลูกไม้ประดับ๑	รหัส ง๒๐๒๔๓	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
(ภาค ๒) วิชาอาหารในชีวิตประจำวัน	รหัส ง๒๐๒๒๘	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
วิชาการปลูกไม้ดอก	รหัส ง๒๐๒๔๔	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชาพื้นฐาน

(ภาค ๑) วิชาการงานอาชีพฯ ๕	รหัส ง๒๓๑๐๑	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
(ภาค ๒) วิชาการงานอาชีพฯ ๖	รหัส ง๒๓๑๐๒	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม

(ภาค ๑) วิชาอาหารไทย	รหัส ง๒๐๒๒๔	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
วิชาการปลูกสับปะรดนางแล๑	รหัส ง๒๐๒๕๖	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
วิชาช่างเขียนแบบ	รหัส ง๒๐๒๖๓	๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

(ภาค ๒) วิชาอาหารเพื่อการประกอบ รหัส ง๒๐๒๒๙ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
อาชีพ

วิชาการปลูกสับปะรดนางแล๒ รหัส ง๒๐๒๕๗ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาช่างเขียนแบบ รหัส ง๒๐๒๖๓ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

รายวิชาพื้นฐาน

(ภาค ๑) วิชาการงานอาชีพฯ ๑ รหัส ง๓๑๑๐๑ ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

(ภาค ๒) วิชาการงานอาชีพฯ ๒ รหัส ง๓๑๑๐๒ ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม

(ภาค ๑) วิชางานใบตอง รหัส ง๓๐๒๒๖ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาเบเกอรี่๑ รหัส ง๓๐๒๒๒ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาช่างเดินสายไฟ๑ รหัส ง๓๐๒๖๙ ๖ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๑๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

(ภาค ๒) วิชาธุรกิจบริการ บริการอาหาร รหัส ง๓๐๒๒๑ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาศิลปะการจัดตกแต่งจาน รหัส ง๓๐๒๒๓ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาช่างเดินสายไฟ๒ รหัส ง๓๐๒๗๑ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

รายวิชาพื้นฐาน

(ภาค ๑) วิชาการงานอาชีพฯ ๓ รหัส ง๓๒๑๐๑ ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

(ภาค ๒) วิชาการงานอาชีพฯ ๔ รหัส ง๓๒๑๐๒ ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม

(ภาค ๑) วิชาการจัดดอกไม้เบื้องต้นรหัส ง๓๐๒๒๕ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาอาหารประจำภาค รหัส ง๓๐๒๒๔ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาอิเล็กทรอนิกส์ รหัส ง๓๐๒๗๒ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

(ภาค ๒) วิชาอาหารจีนเบื้องต้น รหัส ง๓๐๒๒๗ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาอาหารมังสวิรัตติ รหัส ง๓๐๒๒๘ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

วิชาอิเล็กทรอนิกส์ ๒ รหัส ง๓๐๒๗๒ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

รายวิชาพื้นฐาน

(ภาค ๑) วิชาการงานอาชีพฯ ๔ รหัส ง๓๓๑๐๑ ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

(ภาค ๒) วิชาการงานอาชีพฯ ๕ รหัส ง๓๓๑๐๒ ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม

- (ภาค ๑) วิชาการถนอมอาหาร รหัส ง๓๐๒๒๙ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
 วิชาการจัดตกแต่งโต๊ะอาหาร รหัส ง๓๐๒๓๐ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
 วิชาช่างเชื่อม รหัส ง๓๐๒๓๓ ๖ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๑๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
 วิชาการปฏิบัติงานอาหาร รหัส ง๓๐๒๓๘ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
 และบริการ
- (ภาค ๒) วิชาอาหารญี่ปุ่นเบื้องต้น รหัส ง๓๐๒๓๗ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน
 วิชาปฏิบัติงานอาชีพช่าง รหัส ง๓๐๒๓๔ ๖ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๑๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

ซึ่งในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ผู้รายงานได้รับมอบหมายให้สอน ๔ รายวิชา ดังนี้

รายวิชาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- (ภาค ๑) วิชางานอาหาร รหัส ง ๒๑๑๐๑ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- (ภาค ๑) วิชาขนมไทย รหัส ง๒๐๒๒๓ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- (ภาค ๑) วิชาอาหารไทย รหัส ง๒๐๒๒๔ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

รายวิชาเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

- (ภาค ๑) วิชาศิลปะการจัดตกแต่งงาน รหัส ง๓๐๒๒๓ ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

แนวคิดทฤษฎีที่สอดคล้องกับการคิดสร้างสรรค์**ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์ (Torrance)**

ทอแรนซ์ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของความรู้สึกรู้สึกไวต่อปัญหา หรือสิ่งที่บกพร่องขาดหายไป แล้วจึงรวบรวมความคิดหรือตั้งเป็นสมมุติฐานทำการทดสอบสมมุติฐาน และเผยแพร่สิ่งที่ได้จากการทดสอบสมมุติฐานนั้น ซึ่งแบ่งเป็นขั้น ๆ ได้ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การพบความจริง (Fact – Finding) ในขั้นนี้เริ่มตั้งแต่ความรู้สึกรู้สึกกังวล มีความสับสน วุ่นวาย เกิดขึ้นในจิตใจ แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอะไร จากจุดนี้ก็พยายามตั้งสติ และหาข้อมูลพิจารณาดูว่าความยุ่งยาก วุ่นวาย สับสน หรือสิ่งที่ทำให้กังวลใจนั้นคืออะไร

ขั้นที่ ๒ การค้นพบปัญหา (Problem – Finding) ขั้นนี้เกิดต่อจากขั้นที่ ๑ เมื่อได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว จึงเข้าใจและสรุปว่า ความสับสนวุ่นวายนั้นก็คือ การเกิดปัญหานั้นเอง

ขั้นที่ ๓ การตั้งสมมุติฐาน (Idea – Finding) ขั้นนี้ต่อจากขั้นที่ ๒ เมื่อรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้นก็จะพยายามคิดและตั้งสมมุติฐาน และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมมุติฐานในขั้นที่ ๓

ขั้นที่ ๔ การค้นพบปัญหา (Solution – Finding) ในขั้นนี้จะพบคำตอบจากการทดสอบสมมุติฐานในขั้นที่ ๓

ขั้นที่ ๕ ยอมรับผลจากการค้นพบ (Acceptance – finding) ขั้นนี้เป็นการยอมรับคำตอบที่ได้

จากการพิสูจน์เรียบร้อยแล้วว่าน่าจะมีปัญหาให้สำเร็จได้อย่างไร แต่ต่อจากจุดนี้การแก้ปัญหาหรือการค้นพบยังไม่จบตรงนี้ แต่ผลที่ได้จากการค้นพบจะนำไปสู่หนทางที่จะทำให้เกิดแนวคิด หรือสิ่งใหม่ต่อไป ทอร์เรนซ์(Torrance) บอกว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางจิตในระดับสูง ซึ่งจะพบในคนที่มีความตั้งใจ สร้างสรรค์ มีความจริงจัง และมีทักษะที่จำเป็นในการสร้างสรรค์นั้น ความคิดสร้างสรรค์เป็นผลรวมของความสามารถทั้งหมดของสติปัญญา ซึ่งให้ผลลัพธ์ออกมาหลายรูปแบบ อาจจะออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ วิธีการใหม่ หรือกระบวนการใหม่ก็ตาม เป็นการทำงานของทุกส่วนของสมอง ที่ประสานสัมพันธ์กันอย่างมีระบบ หรือจะพูดให้เข้าใจง่ายขึ้นคือ เป็นความสามารถในการรับรู้ปัญหา ใช้ความรู้ความสามารถทำความเข้าใจที่นำไปของปัญหานั้น รู้จักแยกแยะความยากง่าย หาหนทางแก้ไขตรวจสอบผลและขยายผลเมื่อสำเร็จ(<http://www.seal๒thai.๒๕๕๗>)

สรุปว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสติปัญญา เป็นการทำงานของสมองทุกส่วนซึ่งให้ผลลัพธ์ออกมาหลายรูปแบบ อาจจะออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ วิธีการใหม่ หรือกระบวนการใหม่ ความคิดในลักษณะที่เป็นความคิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดริเริ่ม เป็นองค์ประกอบสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

Davis (กรมวิชาการ. ๒๕๔๔ : ๖-๗ ; อ้างอิงจาก Davis. ๑๙๗๓) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยาที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๔ กลุ่ม

๑. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ นักจิตวิทยาทางจิตวิเคราะห์หลายคน เช่น ฟรอยด์ และคริส ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเกิดความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นผลมาจากความขัดแย้งภายในจิตใต้สำนึกระหว่างแรงขับทางเพศ (Libido) กับความรู้สึกรับผิดชอบทางสังคม (Social conscience) ส่วน คูโบ และรัค ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาแนวใหม่ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นระหว่างการรู้สติกับจิตใต้สำนึก ซึ่งอยู่ในขอบเขตของจิตส่วนที่เรียกว่า จิตก่อนสำนึก

๒. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยเน้นที่ความสำคัญของการเสริมแรง การตอบสนองที่ถูกต้องกับสิ่งเร้าเฉพาะหรือสถานการณ์ นอกจากนี้ยังเน้นความสัมพันธ์ทางปัญญา คือการโยงความสัมพันธ์จากสิ่งเร้าหนึ่งไปยังสิ่งเร้าต่างๆ ทำให้เกิดความคิดใหม่ หรือสิ่งใหม่เกิดขึ้น

๓. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงมนุษยนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวคิดว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด ผู้ที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ออกมาใช้ได้คือผู้ที่มีสัจการแห่งตน คือ รู้จักตนเอง พอใจตนเอง และใช้ตนเองเต็มตามศักยภาพของตนมนุษย์จะสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ของตนเองมาได้อย่างเต็มที่นั้นขึ้นอยู่กับการสร้างสภาวะหรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่สำคัญในการสร้างสรรค์ว่า ประกอบด้วยความปลอดภัยในเชิงจิตวิทยา ความมั่นคงของจิตใจ ความปรารถนาที่จะเล่นความคิดและการเปิดกว้างที่จะรับประสบการณ์ใหม่

๔. ทฤษฎีอูต้า (AUTA) ทฤษฎีนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคนและสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบอูต้าประกอบด้วย

๔.๑ การตระหนัก (Awareness) คือ ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และตระหนักถึงความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองด้วย

๔.๒ ความเข้าใจ (Understanding) คือ มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

๔.๓ เทคนิควิธี (Techniques) คือ การรู้เทคนิคในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคล และเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน

๔.๔ การตระหนักในความจริงของสิ่งต่างๆ (Actualization) คือ การรู้จักหรือตระหนักในตนเอง พอใจในตนเอง และพยายามใช้ตนเองและพยายามใช้ตนเองเต็มศักยภาพ รวมทั้งการเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่างๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การผลิตผลงานด้วยตนเอง และมีความคิดที่ยืดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต

องค์ประกอบทั้ง ๔ นี้ จะผลักดันให้บุคคลสามารถดึงศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของตนเองออกมาใช้ได้ (กรมวิชาการ.๒๕๕๔.)

สรุป จากทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด จะเห็นว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่มีในตัวบุคคลทุกคน และสามารถที่จะพัฒนาให้สูงขึ้นได้โดยอาศัยการเรียนรู้และบรรยากาศที่เอื้ออำนวย

ความหมายความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงความสามารถทางสมองของบุคคลที่จะคิดได้หลายทิศหลายทาง ที่คิดได้กว้างไกล หลายแง่มุม หลายทิศทาง หลายคำตอบ และความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความคิดใหม่ต่อเนื่องกันไป และความคิดสร้างสรรค์นี้อาจเป็นความคิดใหม่ผสมผสานกับประสบการณ์ก็ได้นำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งของ และแนวทางการแก้ปัญหาใหม่ ลักษณะการคิดอย่างสร้างสรรค์ มี ๔ ลักษณะ ประกอบด้วย

๑. ความคิดริเริ่ม (originality) คือ ลักษณะความคิดที่แปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดเดิม ประยุกต์ให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น ที่ไม่ซ้ำกับของเดิม ไม่เคยปรากฏมาก่อน

๒. ความคล่องในการคิด (fluency) คือ ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว และมีปริมาณที่มากในเวลาจำกัด เช่น ให้ผู้เรียนวาดภาพต่อเติมรูปที่กำหนด ให้ได้มากที่สุดภายในเวลา ๑๐ นาที

๓. ความยืดหยุ่นในการคิด (flexibility) คือ ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภทและหลายทิศทาง ดัดแปลงจากสิ่งหนึ่งไปเป็นหลายสิ่งได้ เช่น ให้ผู้เรียนบอกวิธีการนำขวดน้ำพลาสติกที่เหลือใช้ นำไปทำอะไรให้เกิดประโยชน์ ได้บ้าง

๔. ความคิดละเอียดลออ (elaboration) คือ ความคิดในรายละเอียดเพื่อตกแต่ง หรือขยายความคิดหลักให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ,๒๕๕๑ : ๕๓ , สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ (๒๕๓๗ : ๕๖), อารีพันธ์มณี (๒๕๓๗ : ๒๕)

ทัศนคติเชิงบวกที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์

๑. ความกระหายใคร่รู้: อยากรู้ไปหมดทุกเรื่อง(Curiosity)
๒. ความท้าทาย(Challenge)

๓. ไม่ยอมรับความไม่สร้างสรรค์(Constructive Discontent) ความเชื่อว่าปัญหาส่วนใหญ่สามารถแก้ไขได้(A belief that most problems can be solved)
๔. ความอดทน(Perseverance)ในการรับฟังคำวิจารณ์และไม่ด่วนตัดสินใจ
๕. มีความคิดและจินตนาการที่ยืดหยุ่น(A flexible imagination)
๖. มองเห็นสิ่งดี ๆ ในเรื่องที่ไม่ดี
๗. การเกิดปัญหาย่อมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาคือเรื่องปกติ
๘. ปัญหาในตัวของมันเองคือทางแก้ไขปัญหาคือโอกาส
๙. ปัญหาเป็นเรื่องน่าสนใจและยอมรับได้
๑๐. ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ เอาจริงเอาจัง

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองด้วยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

ทฤษฎี “Constructionism” เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์ เช่นเดียวกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ผู้พัฒนาทฤษฎีนี้ คือ ศาสตราจารย์ ซีมัวร์ เพเพอร์ท (Seymour Papert) จากสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ เพเพอร์ทได้มีโอกาสร่วมงานกับเพียเจต์ และได้พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นมาใช้ในวงการศึกษามาก

แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้

แนวความคิดของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาในโลก ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเองนั่นเอง ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองนี้จะมีความหมายต่อผู้เรียน จะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจำสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ดี นอกจากนั้นความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้ ยังจะเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด (ทศนา แคมมณี, ๒๕๔๗ : ๙๖)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการจัดการเรียนรู้

แม้ว่าผู้เรียนจะมีวัสดุที่เหมาะสมสำหรับการสร้างความรู้แต่ก็อาจไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ที่ดี สิ่งที่เป็นปัจจัยที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งก็คือ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งควรเป็นบรรยากาศที่มีทางเลือกหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความสนใจการมีทางเลือกที่หลากหลายหรือการมีโอกาสดังกล่าวให้ผู้เรียนได้ทำในสิ่งที่สนใจจะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการคิดการกระทำ และการเรียนรู้ต่อไป แนวคิดนี้นำไปสู่การจัดเตรียมบรรยากาศการเรียนการสอนได้ดังนี้

๑) ผู้สอนควรจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างกันจะเกิดประโยชน์ต่อการสร้างความรู้ เช่น มีกลุ่มคนที่มีวัย ความถนัด ความสามารถและประสบการณ์แตกต่างกัน ซึ่งจะเอื้อให้มีการช่วยเหลือกันและกัน การสร้างสรรค์ผลงานและความรู้รวมทั้งการพัฒนาทักษะทางสังคมด้วย

๒) บรรยากาศที่มีความเป็นมิตร เป็นกันเองบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนรู้รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย สบายใจ จะเอื้อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความสุข การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้ได้สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้จะ ประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใด มักขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้สอน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาท มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ให้คำปรึกษาชี้แนะเพื่อเกื้อหนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓) ในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ จำเป็นจะต้องมีการประเมินทั้งทางด้านผลงาน และ กระบวนการ ซึ่งสามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่นการประเมินตนเอง การประเมินโดยผู้สอนและเพื่อน ประเมินโดยใช้แฟ้มผลงาน เป็นต้น (พรพิมล พรพิรชนม์, ๒๕๕๐ : ๖๙)

สรุปแนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง และหาก ผู้เรียนรู้ได้มีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ผลงานโดยอาศัยสื่อ และ เทคโนโลยีที่เหมาะสมก็หมายถึงผู้เรียนรู้ได้สร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง และความรู้ี้จะมีความหมายต่อผู้เรียน และมีความคงทน สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ด้วย ส่วนการประยุกต์ใช้ทฤษฎีในการจัดการเรียนรู้ คือผู้สอน ต้องจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายเพื่อให้เกิดการเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดบรรยากาศ ห้องเรียนให้ผู้เรียนมีความอบอุ่น และปลอดภัย รวมถึงการประเมินผลควรมีหลากหลายวิธี

การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking)

การคิดเชิงประยุกต์ หมายถึง ความสามารถในการนำบางสิ่งมาปรับใช้ประโยชน์ได้อย่าง เหมาะสม สอดคล้องกับ บริบทสภาพแวดล้อม และเวลาในขณะนั้น เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การประยุกต์อาจทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ โดยทิศทางใหม่ ทั้งนี้อาจไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด แต่เป็นการพยายามคิด เพื่อ หาทางใช้ประโยชน์ของสิ่งที่มีอยู่มากกว่าเดิม เพื่อใช้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด การคิดเชิงประยุกต์อาจเข้าไปมี บทบาทสำคัญต่อการคิดสร้างสรรค์ โดยในขั้นแรกของการคิดสร้างสรรค์มักจะเริ่มต้นด้วย การระดม ความคิดใหม่ๆ ที่หลากหลาย เน้นปริมาณความคิดมากกว่าคุณภาพ ความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นมาได้นั้นอาจจะ มีความคิด ในเรื่องของการนำของ สิ่งหนึ่ง มารวมกับอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อให้เป็นสิ่งใหม่ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ นั้นได้เช่น ผลิตเป็นสินค้าใหม่ที่นำจะจำหน่ายได้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย วิธีการที่แปลกใหม่ เป็นต้น การ คิดเชิงประยุกต์ทำหน้าที่เป็นเหมือนขั้นที่สองของการคิดสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการนำมา ใช้ความเหมาะสม เมื่อนำมาใช้ในบริบทนั้นๆ และพิจารณาว่าควรนำส่วนใดมาใช้ ควรปรับเปลี่ยนอย่างไร รวมถึงการวิเคราะห์ว่า เมื่อนำมาใช้แล้ว จะเกิดผลดีผลเสียอย่างไรคนที่ช่างคิดสร้างสรรค์มักจะ เป็นนักคิด เชิงประยุกต์ที่ประสบความสำเร็จด้วย ผลงานสร้างสรรค์จำนวนมากไม่น้อย ในโลกเป็นผลผลิตของการคิดเชิง ประยุกต์ การคิดเชิงประยุกต์จะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความยืดหยุ่นทางความคิด พยายามฝึกให้ไม่ ยึดติดกับบทบาทหน้าที่ที่เดิมๆ แต่สามารถขยายขอบเขตเพื่อใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

(<http://www.novabizz.com.๒๕๕๗>.)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เพื่อที่จะทราบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในอดีตการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบซึ่งไม่สามารถสนองเจตนารมณ์การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการหลากหลายเพื่อสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องตระหนักว่าการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกัน และจะต้องวางแผนไปพร้อมๆ กัน

แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนการสอนที่วางไว้ได้ควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

๑. ต้องวัดประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน
๒. วิธีวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
๓. ต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริงและต้องประเมินผลภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่
๔. ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่การแปลผลและข้อมูลที่สมเหตุสมผล
๕. การวัดและประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งในด้านของวิธีการวัด โอกาสของการประเมิน (กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. ๒๕๔๕ : ๑๓๐-๑๓๑)

การประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic Assessment)

หมายถึง กระบวนการสังเกต การบันทึก และรวบรวมข้อมูลจากงาน และวิธีการที่นักเรียนทำการประเมินผลจากสภาพจริงจะเน้นให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหา เป็นผู้ค้นพบและผู้ผลิตความรู้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ความสำคัญของการประเมินผลจากสภาพจริง การวัดผลภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) การวัดผลภาคปฏิบัติ เป็นการวัดผลงานที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งกระบวนการและผลงาน ในสถานการณ์จริง หรือในสถานการณ์จำลอง สิ่งที่ควรคำนึงในการสอบวัดภาคปฏิบัติคือ ๑. ชั้นเตรียมงาน ๒. ชั้นปฏิบัติงาน ๓. เวลาที่ใช้ในการทำงาน ๔. ผลงาน (<http://www.slideshare.net/nattawat.๒๕๕๗>)

ซึ่งในการประเมินผลผู้เรียนในครั้งนี้ผู้รายงานได้ใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยการประเมินผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ และแบบประเมินการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี

โดยมีเงื่อนไขพื้นฐาน คือ ความรู้ และคุณธรรม ซึ่งนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่สมดุล ยั่งยืน สามารถรับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ ๕ ส่วน ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ดังนี้

๑) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น เช่นการผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

๓) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๔. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๕. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แผนภูมิ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดตัดสินใจและการกระทำ

แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

วิธีดำเนินการ

การดำเนินงานในครั้งนี้ผู้รายงานได้ใช้ ทักษะกระบวนการทำงาน ซึ่งมี ๔ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนวิเคราะห์งาน วางแผนการทำงาน /เตรียมการ ขั้นปฏิบัติงานตามขั้นตอน และ ขั้นตอนประเมินผลการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ขั้นวิเคราะห์งาน

๑. ทบทวนโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนและหลักสูตรกลุ่มสาระ
๒. กำหนดรายวิชาที่ต้องปรับโครงสร้าง ๔ รายวิชาได้แก่ วิชางานอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ วิชาขนมไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ วิชาอาหารไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และวิชาเบเกอรี่๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
๓. ปรับโครงสร้างรายวิชา โดยเพิ่มสาระการเรียนรู้ การคิดเมนูอาหารสร้างสรรค์ เพิ่มหน่วยการเรียนรู้ เมนูอาหารสร้างสรรค์ จำนวน ๘ ชั่วโมง ใน ๓ รายวิชาที่เป็นวิชาเพิ่มเติมที่เปิดให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจ ส่วนรายวิชา งานอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เป็นประเภทวิชาพื้นฐานที่จัดให้กับนักเรียนทุกคนต้องเรียน ได้สอดแทรกเรื่องเมนูอาหารสร้างสรรค์ไว้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อาหารครอบครัว
๔. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการคิดสร้างสรรค์และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ

๒. ขั้นวางแผนการทำงาน/เตรียมการ

๑. เขียนโครงการเสนอฝ่ายบริหารเพื่อขออนุมัติ
๒. จัดทำแผนการเรียนรู้รายคาบ หน่วยการเรียนรู้ เมนูสร้างสรรค์ ทั้ง ๔ รายวิชา โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ ๕ ขั้น ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำ ใบความรู้ ใบงาน สื่อประกอบการสอน และเครื่องมือวัดประเมินผล
๓. ประสานแหล่งเรียนรู้
๔. สำรวจและจัดเตรียมอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติงานอาหาร

๓. ขั้นปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน

๑. เปิดรับสมัครนักเรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติม และนักเรียนกลุ่มสนใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนักเรียนสมัครลงทะเบียนเรียนรายวิชา ขนมไทย ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๑๙ คน รายวิชา อาหารไทย ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๘ คน รายวิชา เบเกอรี่๑ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๒๔ คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ ที่มีความสนใจด้านอาหารสมัครเข้ากลุ่มสนใจ จำนวน ๓๐ คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่เรียนรายวิชา งานอาหาร จำนวน ๑๘๙ คน รวมจำนวนทั้งหมด ๒๕๐ คน
๒. ปฐมนิเทศและชี้แจงโครงการให้นักเรียนทราบ ครูแจ้งความสำคัญ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ โครงการให้นักเรียนทราบในคาบเรียน ส่วนนักเรียนกลุ่มสนใจแจ้งในที่ประชุมของกลุ่มสนใจ

๓. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง ๔ รายวิชา ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ ๕ ชั้นของ วิทยาศาสตร์ โดยมีลำดับขั้นตอน พอสรุปดังนี้

๓.๑ **ขั้นกำหนดปัญหาและทำความเข้าใจถึงปัญหา** นักเรียนดูตัวอย่างเมนูอาหารสร้างสรรค์จาก PowerPoint และวิดีโอการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ นักเรียนกำหนดเมนูดั้งเดิม ที่สามารถประยุกต์ให้เป็น อาหารเมนูสร้างสรรค์ได้

๓.๒ **ขั้นแยกปัญหาและวางแผนแก้ปัญหา** นักเรียนช่วยกันคิดหาวัสดุต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ที่สามารถนำมาเป็นส่วนผสมในเมนูอาหารสร้างสรรค์ และเลือกส่วนผสมที่คิดว่าเข้ากันได้มาเพิ่ม หรือแทนที่ ส่วนผสมในเมนูดั้งเดิม โดยนักเรียนจะคิดไว้อย่างน้อย ๒ เมนู และวางแผนทดลองทำอาหารทั้ง ๒ เมนู

๓.๓ **ขั้นลงมือแก้ปัญหาและเก็บข้อมูล** นักเรียนจะลงมือทดลองทำอาหารทั้ง ๒ เมนู ขณะทดลอง ทำอาหารแต่ละเมนู นักเรียนจะจดบันทึกข้อมูล เช่น ปริมาณส่วนผสมที่ใช้จริง ขั้นตอนในการเตรียม ประสิทธิภาพของอาหาร สี สัน รสชาติ

๓.๔ **ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลหรือรวบรวมความรู้เข้าด้วยกันและแสดงผล** นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ การทดลองอาหารทั้ง ๒ เมนู โดยมีครู และเพื่อนนักเรียนร่วมวิเคราะห์ และให้ข้อเสนอแนะ

๓.๕ **ขั้นสรุปและการนำไปใช้** นักเรียนสรุปเลือกเมนูอาหารที่ดีที่สุดเป็นเมนูอาหารสร้างสรรค์ของกลุ่ม แล้วจัดทำจำหน่าย ในคาบเรียน

๔. จัดอบรมให้ความรู้และฝึกทักษะการประกอบอาหารจำหน่าย แก่นักเรียนกลุ่มสนใจ โดยบูรณาการ กับโครงการบ่มเพาะและพัฒนาอาชีพ โรงเรียนเม็กรายมหาราชวิทยาคม

๕. นักเรียนทำเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่าย นอกเวลาเรียน

๔. **ขั้นประเมินผล**

ผู้รายงานได้กำหนดเครื่องมือประเมินผลโครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ดังนี้

- ๓.๑ แบบประเมินเมนูอาหารสร้างสรรค์
- ๓.๒ แบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่าย
- ๓.๓ แบบประเมินการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้รายงานได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. การสร้างแบบประเมินเมนูอาหารสร้างสรรค์ ได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นการวิเคราะห์

ผู้รายงานได้วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม ของโครงการเพื่อกำหนดรายการ ประเมิน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อนำมาสร้างแบบประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน

ขั้นการออกแบบ

ผู้รายงานได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในรูปแบบของแบบประเมิน ทั้งขั้นตอนการสร้าง หลักในการสร้าง และความเชื่อถือได้ของแบบประเมินแล้วกำหนดรูปแบบ หัวข้อหรือรายการประเมิน กำหนดให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินเมนูสร้างสรรค์ โดยประเมินเป็นรายกลุ่ม

ขั้นการพัฒนา

๑. สร้างแบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน โดยจัดเป็นระดับคุณภาพ ดังนี้

๔	หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน	๔ คะแนน
๓	หมายถึง	ดี	ได้คะแนน	๓ คะแนน
๒	หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน	๒ คะแนน
๑	หมายถึง	ปรับปรุง	ได้คะแนน	๑ คะแนน

แล้วนำไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยตรวจสอบเกี่ยวกับความถูกต้องของการใช้ภาษา การสะกดคำ ความชัดเจนของข้อความ แล้วนำข้อแนะนำมาแก้ไข

๒. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้อง ครอบคลุมจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมตามโครงการ แล้วจึงนำข้อแนะนำมาแก้ไขปรับปรุง เช่นควรเปลี่ยนระดับคะแนนให้เป็นระดับคุณภาพ ชื่อแบบประเมินการปฏิบัติงานควรใส่งานที่จะประเมินให้ชัดเจน หรือชื่ออาหารที่จะประเมิน

ขั้นทดลองใช้

๑. ทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก โดยการนำแบบประเมินที่สร้างขึ้น ไปใช้กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ ๑/๒ จำนวน ๓ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน เพื่อพิจารณาความชัดเจนประเด็นการประเมิน คำอธิบายในการให้คะแนนโดยได้สัมภาษณ์ผู้ที่ใช้แบบประเมินถึงความเข้าใจของข้อความต่างๆ ปัญหาที่พบในขณะที่ใช้แบบประเมิน รวมทั้งให้วิจารณ์แบบประเมินนั้นด้วย แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแบบประเมิน

๒. จัดพิมพ์แบบประเมินเมนูอาหารสร้างสรรค์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

๒. แบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่าย ผู้รายงานได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. การสร้างแบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ ได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นการวิเคราะห์

ผู้รายงานได้วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม ของโครงการเพื่อกำหนดรายการประเมิน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อนำมาสร้างแบบประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียน

ขั้นการออกแบบ

ผู้รายงานได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในรูปแบบของแบบประเมิน ทั้งขั้นตอนการสร้าง หลักในการสร้าง และความเชื่อถือได้ของแบบประเมินแล้วกำหนดรูปแบบ หัวข้อหรือรายการประเมิน กำหนดให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการปฏิบัติงานเมนูสร้างสรรค์ โดยประเมินเป็นรายกลุ่ม

ขั้นการพัฒนา

๑. สร้างแบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน โดยจัดเป็นระดับคุณภาพ ดังนี้

๔	หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน	๔ คะแนน
๓	หมายถึง	ดี	ได้คะแนน	๓ คะแนน
๒	หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน	๒ คะแนน
๑	หมายถึง	ปรับปรุง	ได้คะแนน	๑ คะแนน

แล้วนำไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยตรวจสอบเกี่ยวกับความถูกต้องของการใช้ภาษา การสะกดคำ ความชัดเจนของข้อความ แล้วนำข้อเสนอแนะมาแก้ไข

๒. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ตรวจสอบความเหมาะสม สอดคล้อง ครอบคลุมจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมตามโครงการ แล้วจึงนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง เช่นควรเปลี่ยนระดับคะแนนให้เป็นระดับคุณภาพ ชื่อแบบประเมินการปฏิบัติงานควรใส่งานที่จะประเมินให้ชัดเจน หรือชื่ออาหารที่จะประเมิน

ขั้นทดลองใช้

๑. ทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก โดยการนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนวิชาขนมไทย จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน เพื่อพิจารณาความชัดเจน ประเด็นการประเมิน คำอธิบายในการให้คะแนนโดยได้สัมภาษณ์ผู้ที่ใช้แบบประเมินถึงความเข้าใจของข้อความต่างๆ ปัญหาที่พบในขณะที่ใช้แบบประเมิน รวมทั้งให้วิจารณ์แบบประเมินนั้นด้วย แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแบบประเมิน

๒. จัดพิมพ์แบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. แบบประเมินการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์

การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมิน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นการวิเคราะห์

ผู้รายงานได้วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ของโครงการเพื่อกำหนดรูปแบบและข้อคำถามในเครื่องมือที่จะใช้ ในการเก็บข้อมูล

ขั้นการออกแบบ

ผู้รายงานได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในรูปแบบของแบบสอบถาม ทั้งขั้นตอนการสร้าง หลักในการสร้าง และความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามแล้วกำหนดการสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งมีระดับ ความเข้มข้นให้เลือก ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๔๕ : ๖๖-๗๓)

ขั้นการพัฒนา

ผู้ประเมินได้ดำเนินการดังนี้

๑. สร้างแบบสอบถามแล้วขั้นต้นให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยตรวจสอบเกี่ยวกับความถูกต้องของการใช้ภาษา ความชัดเจนของคำถาม แล้วนำมาแก้ไข
๒. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการงานอาชีพ ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา และครูผู้สอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ตรวจสอบความสอดคล้อง ครอบคลุมจุดประสงค์ เนื้อหา ตามโครงการ แล้วจึงนำข้อเสนอแนะ มาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม เช่นในข้อคำถามยังไม่เด่นชัดในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และน่าจะมีข้อคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจและการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการคิดเมนูสร้างสรรค์

ขั้นทดลองใช้

๑. ทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑๐ คน เพื่อพิจารณาความชัดเจน ความเป็นปรนัยของข้อคำถามโดยได้สัมภาษณ์ผู้ที่ตอบคำถามถึงความเข้าใจของข้อความต่างๆ ปัญหาที่พบในขณะที่ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งให้วิจารณ์แบบสอบถามนั้นด้วย แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถาม
๒. จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้รายงานได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

๑. แบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ ผู้ประเมินให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเอง และใช้แบบประเมินนี้ในการพัฒนาผลงาน และเป็นคะแนนเก็บหลังเรียน โดยประเมิน ๓ ครั้ง เป็นการประเมินรายกลุ่มใช้คะแนนครั้งที่ ๓ เป็นคะแนนหลังเรียน เก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เรียนเรื่องเมนูสร้างสรรค์ ในรายวิชา ๖๒๑๐๑ งานอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓๖ เมนู จำนวนนักเรียน ๑๘๘ คน, วิชา ๖๒๐๒๓ ขนมไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๓ เมนู จำนวนนักเรียน ๑๙ คน, วิชา ๖๒๐๒๔ อาหารไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๓ เมนู จำนวนนักเรียน ๑๘ คน และ วิชา ๖๓๐๒๒๒

เบเกอรี่๑ มัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๔ เมนู จำนวนนักเรียน ๒๔ คน รวมจำนวนเมนูทั้งหมด ๔๖ เมนู รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๒๕๐ คน

๒. แบบประเมินการปฏิบัติงานเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่าย ประเมินผลงานนักเรียน ๑ ครั้ง เมื่อสิ้นสุดโครงการ ในรายวิชา ง๒๐๒๒๓ ขนมไทย จำนวน ๓ เมนู จำนวนนักเรียน ๑๙ คน ,วิชา ง๒๐๒๒๔ อาหารไทยจำนวน ๓ เมนู จำนวนนักเรียน ๑๙ คน, วิชา ง๓๐๒๒๒ เบเกอรี่๑ จำนวน ๔ เมนู จำนวนนักเรียน ๒๔ คน และนักเรียนกลุ่มสนใจ จำนวน ๑ เมนู จำนวนนักเรียน ๓๐ คน รวมจำนวนเมนูทั้งหมด ๑๑ เมนู รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๑๐๓ คน

๓. แบบประเมินการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ใช้ประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เรียนเรื่องเมนูสร้างสรรค์ ในรายวิชา ง๒๑๑๐๑ งานอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวนนักเรียน ๑๘๙ คน, วิชา ง๒๐๒๒๓ ขนมไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๒จำนวนนักเรียน ๑๙ คน , วิชา ง๒๐๒๒๔ อาหารไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวนนักเรียน ๑๘ คน วิชา ง๓๐๒๒๒ เบเกอรี่๑ มัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวนนักเรียน ๒๔ คน และนักเรียนกลุ่มสนใจ จำนวน ๓๐ คน รวมจำนวนทั้งหมด ๒๕๐ คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

๑. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

๑.๑ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๔๕ : ๑๐๕)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๒. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. ๒๕๔๕ : ๑๐๖)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

Σ แทน ผลรวม

เกณฑ์การแปลความหมาย

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับแบบประเมินการปฏิบัติงานและแบบประเมินการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเมนูอาหารสร้างสรรค์ และแบบประเมินความพึงพอใจได้กำหนดน้ำหนักคะแนน และแปลความหมายดังนี้

๑.๑ เกณฑ์ค่าร้อยละ (กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. ๒๕๓๓ : ๔๕-๔๙)

ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	หมายถึงดีมาก
ร้อยละ ๗๐-๗๙	หมายถึงดี
ร้อยละ ๖๐-๖๙	หมายถึงพอใช้
ร้อยละ ๔๐-๕๙	หมายถึงปรับปรุง

๑.๒ การตัดสินการประเมินที่ถือว่าผ่านเกณฑ์ พิจารณาจากเกณฑ์โรงเรียนกำหนดที่นักเรียนร้อยละ๗๐ ได้ผลคะแนนร้อยละ ๗๐ (ระดับดี)

๑.๓ น้ำหนักคะแนน มาตรฐานประมาณค่า

๕	หมายถึง	เห็นด้วย / พึงพอใจ / ปฏิบัติมากที่สุด
๔	หมายถึง	เห็นด้วย / พึงพอใจ / ปฏิบัติมาก
๓	หมายถึง	เห็นด้วย / พึงพอใจ / ปฏิบัติปานกลาง
๒	หมายถึง	เห็นด้วย / พึงพอใจ / ปฏิบัติน้อย
๑	หมายถึง	เห็นด้วย / พึงพอใจ / ปฏิบัติน้อยที่สุด

๑.๔ เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย (ฉวีวรรณ พูลทรัพย์. ๒๕๔๔ : ๓๔)

ระดับคะแนนเฉลี่ย	๔.๕๐ – ๕.๐๐	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนนเฉลี่ย	๓.๕๐ – ๔.๔๙	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก
ระดับคะแนนเฉลี่ย	๒.๕๐ – ๓.๔๙	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับคะแนนเฉลี่ย	๑.๕๐ – ๒.๔๙	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย
ระดับคะแนนเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๔๙	หมายถึง	ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๑.๕ การตัดสินการประเมินที่ถือว่าผ่านเกณฑ์ พิจารณาจากค่า $\bar{X} > ๓.๐๐$

การเผยแพร่ผลงาน

๑. จัดประกวดแข่งขันเมนูอาหารสร้างสรรค์ในระดับชั้นเรียน และนักเรียนจัดนิทรรศการเมนูอาหารสร้างสรรค์ ในงานวันบูรณาการของโรงเรียน

๒. ขึ้นเผยแพร่โครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้รายงานได้ นำผลการดำเนินงานโครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เผยแพร่ดังนี้

๒.๑ จัดทำแผ่นพับสรุปผลการดำเนินงานโครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แจกเพื่อนครูในโรงเรียน และเพื่อนครูที่เป็นเครือข่ายทางวิชาการ ทั้งใน

และนอกเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย และผู้ปกครองนักเรียนในโครงการ

๒.๒ จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเผยแพร่ให้กับเพื่อนครูที่เป็นเครือข่ายทางวิชาการ ทั้งในและนอกโรงเรียน

๕.๓ เผยแพร่ลงบนเว็บไซต์ <http://tc.mengrai.ac.th/supa/home/> “เรียนรู้อาหารการกินกับครูสุภา” ซึ่งเป็นเว็บไซต์ของผู้รายงาน

ผลการพัฒนา

๑. ผลจากการประเมินเมนูอาหารสร้างสรรค์ของนักเรียน ที่เรียนเรื่องเมนูอาหารสร้างสรรค์

ตารางที่ ๑ ผลจากการประเมินเมนูอาหารสร้างสรรค์ของนักเรียนจำนวน ๔๖ เมนู จำนวนนักเรียนทั้งหมด ๒๕๐ คน

รายการเมนูอาหารสร้างสรรค์	ระดับคุณภาพ(ร้อยละ)			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
จำนวนเมนู	๖๕.๒๑	๑๙.๕๖	๑๕.๒๕	-
๓๐				
๙				
๗				
-				

จากตารางที่ ๑ พบว่ามีนักเรียนสามารถคิดประยุกต์ผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ มีระดับผลงานอยู่ระดับ ดีมาก ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป จำนวน ๓๐ เมนู คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๒๑ มีนักเรียนสามารถคิดประยุกต์ผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์มีระดับผลงานอยู่ระดับดี ได้คะแนนร้อยละ ๗๐-๗๙ จำนวน ๙ เมนู คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๖ และมีนักเรียนสามารถคิดประยุกต์ผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์มีระดับผลงานอยู่ระดับพอใช้ ได้คะแนนร้อยละ ๖๐-๖๙ จำนวน ๗ เมนู คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๓ เมื่อเทียบจากเกณฑ์โรงเรียนกำหนดที่นักเรียนร้อยละ ๗๐ ได้ผลคะแนนร้อยละ ๗๐ (ระดับดี)ถือว่าผ่านเกณฑ์ผลที่พบปรากฏว่า มีนักเรียนสามารถคิดประยุกต์ผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์อยู่ระดับดีขึ้นไป จำนวน ๓๙ เมนู คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗๗ สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ๑๔.๗๗ % ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้เห็นตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ที่หลากหลายที่ครูนำเสนอให้ดู ซึ่งเป็นอาหารที่ทำได้ง่าย ขั้นตอนไม่ซับซ้อน จึงเกิดความรู้สึกอยากเรียนรู้ ดังนั้นเมื่อครูให้นักเรียนทำกิจกรรมจึงมีความตั้งใจในการทำงานและปฏิบัติตามลำดับการคิดที่เริ่มจากเลือกอาหารเมนูดั้งเดิม วิเคราะห์ส่วนผสม และทดลองทำแล้ววิเคราะห์ผลงานอย่างละเอียดในเรื่องของ ลักษณะ สี สัน รสชาติ จากนั้นจึงเริ่มคิดประยุกต์ โดยการสำรวจวัตถุดิบที่สามารถนำมาเพิ่ม หรือ แทนส่วนผสมเดิม ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นจึงทดลองทำเมนูอาหารที่คิดประยุกต์ขึ้นใหม่ อย่างน้อย ๒ เมนู หลังจากนั้นจึงเลือกเมนูที่ดีที่สุด เป็นเมนูอาหารสร้างสรรค์ของกลุ่ม

ตารางที่ ๒ ผลจากการประเมินการปฏิบัติงานทำเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่ายของนักเรียน
จำนวน ๑๑ เมนู นักเรียนทั้งหมด ๑๐๓ คน

รายการเมนูอาหารสร้างสรรค์	ระดับคุณภาพ(ร้อยละ)				
	จำนวน	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
	๘	๗๒.๗๓			
	๓		๒๗.๒๗		
	-			-	
	-				-

จากตารางที่ ๒ พบว่ามีนักเรียนมีรายได้คนละ ๑๐๐ บาทขึ้นไป จากการจำหน่ายอาหารเมนูสร้างสรรค์ โดยผลงานอยู่ระดับดีมาก ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๓ และมีนักเรียนมีรายได้คนละ ๗๐ บาทขึ้นไป จากการจำหน่ายอาหารเมนูสร้างสรรค์ โดยผลงาน อยู่ระดับดี ได้คะแนนร้อยละ ๗๐-๗๙ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๗ เมื่อเทียบจากเกณฑ์โรงเรียนกำหนดที่นักเรียนร้อยละ ๗๐ ได้ผลคะแนนร้อยละ ๗๐ (ระดับดี)ถือว่าผ่านเกณฑ์ ผลที่พบปรากฏว่า มีนักเรียนปฏิบัติงานทำเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่ายมีรายได้ อยู่ระดับดีขึ้นไป จำนวน ๑๑ เมนู คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ๓๐ % ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความสนใจและเลือกเรียนด้วยความสมัครใจ จึงมีความใฝ่เรียนรู้ ขยันทดลองทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ และขยันทำจำหน่ายทั้งในเวลาเรียนและวันหยุด

ตารางที่ ๓ จากแบบประเมินการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์
ของนักเรียน จำนวน ๒๕๐ คน

รายการ	N	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. นักเรียนทำขนม/อาหารให้พอดีกับสมาชิกในกลุ่ม	๒๕๐	๔.๒๙	๐.๗๖	มาก
๒. ใช้ของอย่างประหยัด คุ่มค่าทุกครั้ง	๒๕๐	๔.๒๓	๐.๘๖	มาก
๓. เลือกทำอาหาร/ขนมที่มีขั้นตอนการทำไม่ซับซ้อนเพื่อให้เหมาะกับเวลาที่มี	๒๕๐	๔.๔๑	๐.๖๕	มาก
๔. การทำขนม/อาหารรับประทานเองยุ่งยากแต่ ทำให้เห็นคุณค่าของตนเอง	๒๕๐	๔.๓๑	๐.๖๖	มาก
๕. ภูมิใจในตนเองถึงแม้ผลงานเมนูอาหารสร้างสรรค์ที่ทำจะมีข้อบกพร่องบ้าง	๒๕๐	๔.๕๒	๐.๕๒	มากที่สุด
๖. นักเรียนมีความสุขในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์	๒๕๐	๔.๒๙	๐.๗๙	มาก
๗. นักเรียนได้ฝึกทักษะการวางแผน การจัดการ และการทำงานอย่างรอบคอบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒๕๐	๔.๔๒	๐.๖๓	มาก
๘. นักเรียนคำนึงถึงลักษณะ รสชาติ สี สีสัน และคุณค่าของอาหารที่ได้รับในการคิดประยุกต์เมนูอาหารสร้างสรรค์	๒๕๐	๔.๔๖	๐.๖๘	มาก
๙. นักเรียนมีคุณธรรมในเรื่องของความอดทน การรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกันในการทำงานที่ผิดพลาด	๒๕๐	๔.๒๒	๐.๗๙	มาก
๑๐. นักเรียนมีความเพียรพยายามในการทดลองทำเมนูอาหารสร้างสรรค์เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด	๒๕๐	๔.๐๕	๑.๐๓	มาก
รวม	๒๕๙๙	๔.๓๒	๐.๗๖	มาก

จากตารางที่ ๓ พบว่าทุกรายการประเมินมีค่าเฉลี่ย มากกว่า ๓.๐๐ ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ารายการที่ ๕ การทำขนม/อาหารรับประทานเองยุ่งยากแต่ ทำให้เห็นคุณค่าของตนเอง อยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ และเมื่อพิจารณาโดยรวม อยู่ระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ แสดงว่านักเรียนมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำเมนูสร้างสรรค์ อยู่ใน ระดับ มาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้กำหนดให้ทุกรายวิชาจัดทำแผนการเรียนรู้โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการเรียนการสอนจึงทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ได้ อยู่ในระดับ มาก

สรุปผลการพัฒนา

จากการที่ผู้รายงานได้ดำเนินการตามโครงการ พัฒนาเมนูอาหารสร้างสรรค์ ของนักเรียนที่เรียนเรื่อง เมนูอาหารสร้างสรรค์ จำนวน ๔ รายวิชา ได้แก่ วิชา ง๒๑๑๐๑ งานอาหาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ วิชา ง๒๐๒๒๓ ขนมไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๒ วิชา ง๒๐๒๒๔ อาหารไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๓ วิชา ง๓๐๒๒๒

เบเกอรี่๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และนักเรียนกลุ่มสนใจ รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๒๕๐ คน ซึ่งสรุปผลการดำเนินโครงการได้ ดังนี้

๑. ผลจากการประเมินเมนูอาหารสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียน เรื่อง เมนูอาหารสร้างสรรค์ มีนักเรียนจำนวนทั้งหมด ๒๕๐ คน นักเรียนผลิตเมนูอาหารสร้างสรรค์ได้ทั้งหมดจำนวน ๔๖ เมนู และเป็นผลงานที่มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป จำนวน ๓๙ เมนู ซึ่งเป็นผลที่สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีจำนวนนักเรียนสูงกว่าเป้าหมาย ๕๐ คน และมีจำนวนเมนูอาหารสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ ระดับดีขึ้นไป สูงกว่าเป้าหมาย ๔ เมนู ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้เห็นตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ที่หลากหลายที่ครูนำเสนอให้ดู ซึ่งเป็นอาหารที่ทำได้ง่ายขั้นตอนไม่ซับซ้อน จึงเกิดความรู้สึกอยากเรียนรู้ ดังนั้นเมื่อครูให้นักเรียนทำกิจกรรมจึงมีความตั้งใจในการทำงานและปฏิบัติตามลำดับการคิดที่เริ่มจากเลือกอาหารเมนูดั้งเดิม วิเคราะห์ส่วนผสม และทดลองทำแล้ววิเคราะห์ผลงานอย่างละเอียดในเรื่องของ ลักษณะ สี สัน รสชาติ จากนั้นจึงเริ่มคิดประยุกต์ โดยการสำรวจวัตถุดิบที่สามารถนำมาเพิ่ม หรือ แทนส่วนผสมเดิม ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นจึงทดลองทำเมนูอาหารที่คิดประยุกต์ขึ้นใหม่ อย่างน้อย ๒ เมนู หลังจากนั้นจึงเลือกเมนูที่ดีที่สุด เป็นเมนูอาหารสร้างสรรค์ของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอูต้า (AUTA) ที่มีแนวคิดที่ว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคนและสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้เมื่อมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

๒. ผลจากการประเมินการปฏิบัติงานทำเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่ายของนักเรียนจำนวน ๑๑ เมนู นักเรียนทั้งหมด ๑๐๓ คน มีนักเรียนปฏิบัติงานทำเมนูอาหารสร้างสรรค์จำหน่ายมีรายได้ (กำไร) ตั้งแต่คนละ ๗๐ - ๑๐๐ บาท อยู่ระดับดีขึ้นไป จำนวน ๑๑ เมนู คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ สูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ๓๐ % ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความสนใจและเลือกเรียนด้วยความสมัครใจ จึงมีความใฝ่เรียนรู้ ขยันทดลองทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ และขยันทำจำหน่ายทั้งใน เวลาเรียน และวันหยุด

๓. จากแบบประเมินการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ของนักเรียน จำนวน ๒๕๐ คน โดยรวมนักเรียนมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์อยู่ระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๒ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้รายงานได้นั้นย้ำอธิบายยกตัวอย่างของการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกครั้ง และมีแผนภูมิหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(สามห่วง ๒ เงื่อนไข) ติดไว้ในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน และโรงเรียนได้กำหนดให้ทุกรายวิชาจัดทำแผนการเรียนรู้โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการเรียนการสอนตามความเหมาะสม จึงทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำเมนูอาหารสร้างสรรค์ได้ อยู่ในระดับ มาก

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๔
- กระทรวงศึกษาธิการ. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุม, ๒๕๕๑.
- _____. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **การคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking)**. (ออนไลน์).
แหล่งที่มา : <http://www.novabizz.com>. ๒๕๕๘.
- ทีศนา แชมมณี. **องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.
- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๔.
- แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๙**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://darapornmulta.igetweb.com/๒๕๕๖>. ๒๕๕๘.
- พรพิมล พรพิรชนม์. **การจัดการกระบวนการเรียนรู้**. สงขลา : เหมการพิมพ์สงขลา, ๒๕๕๐.
- โรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาคม. **หลักสูตรโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาคม กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี**. เชียงราย. เอกสารเย็บเล่ม, ๒๕๕๔.
- เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.eto.ku.ac.th>. ๒๕๕๘
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ. **เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๔.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙**. กรุงเทพมหานคร : มปท.
- หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.eto.ku.ac.th/s-e/main-th.html. ๒๕๕๘
- อารี พันธมณี. **เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗.
- _____. **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ, ๒๕๓๗

